

Rigsdagstidende.

1853. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 50.

Fjerde Sessions tredje Samling.

Femtende Møde.

Mandagen den 4de Juli.

(Fort.)

Eschering (fortsat): Dersom man saa siger til mig: hvad vil du da naae ved den vestlige Bei, saa svarer jeg: Har ikke en Trediedeel af det Terrain, der nu er opdyrket i de mere østlig liggende Egne i Jylland, har det ikke for mange Aar tilbage bestaaet af ikke stort bedre Jordsmon end det, som er i de vestlig liggende? det ere Kjørjorder og Sandjorder med Mergel-Underlag, hvor Mergelen er tilstede, hvor Kjøret er tilstede, hvor Aaløb ere og hvor Vand kan staffles. Der kan staffles Frugtbarhed, og jeg skal i de vestlige Dele af Jylland vise opdyrkede og med stort Held opdyrkede Egne, som jeg skal ligesaa klart bevise vare tilforn, for omtrent 50 Aar tilbage, saa godt som ikke opdyrkede og kun Gjenstand for Udbytte ved Dvægbrug. Man skal vel lægge Mærke til, at den hele jydste Natur har lidt en mærkelig Forandring. Naar vi see tilbage til tidligere Tider, saa, hvor uklar vore historiske Efterretninger idet Hele taget end ere, og hvor slet navnlig al vor Historie er om vore oeconomiske Forhold, finde vi dog Spor af, jeg kan gjerne sige Beviis for, at ogsaa den vestlige Deel af Jylland har maattet have haft ikke ringe Frembringelser. Hvad det har været for Frembringelser, vide vi alle. Det har fornemmelig været en ganske betydelig Fædrift. Men, naar vi nu undersøge de Egne, hvor vi finde de Kjør, som ere fulde af Huller og Tuer, — i Hullerne er Lyng og paa Tuerne Græs — saa spørge vi: have Kreature her kunnet græsse? Ja! de ere blevene til Tuer og Huller derved, at Kreaturerne i Mængde have gaaet paa taalelige Enge, paa

Enge, som dengang godt bare deres Engbund, og nu ere traadte sammen til det, som de nu ere. Og, naar nu fremdeles spørges, hvorledes bliver disse Kjørjorder, naar de blive opdyrkede, saa finde vi, at en Mængde af dem bliver taalelige og mange endogsaa udmærkede gode Jorder, og det er det, som vor Tragten skal gaae ud paa. Naar vi undersøge en Landsdeels Bestaaffenhed saavel i Slesvig som i Holsteen og Jylland, og sammenligne Folketallet, saa ville vi see, at der er i det vestlige Jylland Plads til en Befolkning, af et Par hundrede Tusinde Individuer mere, uden at komme til en Overbefolkning. Men et Individ her i Landet, det ene med det andet, frembringer for Staten for Diebliffet i det Hele taget 10 Rbd. i Skat, og det er en Indtægt at eftertrægte. Det er ikke Jernbanerne, som levere den, men det er Statteyderen, som kommer til at levere den, og han kommer til at levere den, fordi han i Jernbanerne finder Kapitaler, som komme til ham, og Udlob for hans Frembringelser. Det er derfor min Hensigt til anden Behandling at stille et Endringsforslag, som gaaer ud paa, at en indskrænkende Betingelse indføres i Loven, saa at den kun maa finde Statens Understøttelse, naar den bliver vesten for visse bestemte Punkter; hvormeget den kommer mere vestlig eller østlig, naar den kommer vestligere end disse Punkter, skal jeg med største Fornøielse overlade til Regeringens egen frie Raadighed. Her er imidlertid nævnt et andet Punkt, som jeg ved denne Leilighed ogsaa maa berøre. Man har nemlig sagt, at Vænen af militære Grunde skulde søres til Fredericia. Jeg har imidlertid den fuldeste Overbeviisning om, at de militære Grunde ikke skulle have Lov at have den allermindste Indflydelse paa Statens mercantile Udvikling.